

Nr 185.

Av herr **Frankenberg m. fl.**, om genomförande av viss ändring i lagen om begränsning av tiden för bageri- och konditoriarbete.

Vid föregående års riksdag väcktes i första kammaren en motion nr 178 och i andra kammaren motion nr 345, vari hemställdes, att sådan ändring i lagen om begränsning av tiden för bageri- och konditoriarbete måtte företagas, att arbetet på morgonen skulle påbörjas vid samma tidpunkt för alla inom denna näringsbransch. Enligt i 1 § första stycket i lagen den 16 maj 1930 om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete gäller följande:

Arbete för tillverkning till avsalu av bageri- eller konditorivaror må icke bedrivas å sön- eller helgdag eller å tid mellan klockan 8 eftermiddag och klockan 5 förmiddag å söckendag. Vad sålunda stadgas äger dock icke tillämpning å rörelse, som bedrivs utan biträde av annan än make och hemmavarande barn.

Motionärerna hemställde, att bestämmelsen: »Vad sålunda stadgas äger dock icke tillämpning å rörelse, som bedrivs utan biträde av annan än make och hemmavarande barn» måtte utgå ur lagen.

Andra lagutskottet, dit motionerna hänvisades, avstyrkte desamma. Sju av utskottets ledamöter bifogade en reservation till utskottets utlåtande med yrkande, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning rörande förutsättningarna för genomförande av sådan ändring av lagen om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete, att lagen blir tillämplig på alla bagerier, vilka tillverka bröd för avsalu, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan giva anledning».

Andra kammaren biföll reservanternas förslag, då däremot första kammaren biföll utskottets utlåtande.

Av de institutioner och sammanslutningar, som utskottet anmodat uttala sig i frågan, anförde socialstyrelsen, att den intager samma ståndpunkt som år 1919, då lagen infördes, då styrelsen biträdde det förslag, som den s. k. arbetstidskommittén framlagt, att lagen om viss begränsning för förläggande av tiden för bageri- och konditoriarbete skulle beträffande arbetstidens början på morgonen vara lika för alla inom branschen.

Sveriges Bageriidkareförening och Svenska Livsmedelsarbetareförbundet tillstyrkte motionen.

För att utröna den förskjutning, som lagen åstadkommit till förmån för

familjebagerierna, företog Livsmedelsarbetareförbundet föregående år en undersökning. Undersökningens resultat kunde ej delgivas riksdagen på grund av att undersökningen pågick och ej hann slutföras före motionstidens utgång, varför vi bifoga detsamma denna motion.

Undersökningsresultatet bekräftar vad socialstyrelsen anförde i sitt utlåtande, att sedan år 1920 fram till 1925 46.2 % av familjebagerierna och 49.0 % av hembagerierna tillkommit respektive tillträtts efter den 1 januari 1920.

Motsvarande procenttal för samtliga bageriföretag uppgick till 38.2 %, och ansåg styrelsen härav framgå, att antalet familje- och hembagerier ökats övernormalt efter bagerilagens tillkomst.

Utvecklingen på detta område har fortsatt i samma riktning, sedan socialstyrelsen företog ovan angivna undersökning, och den av Livsmedelsarbetareförbundet företagna undersökningens resultat ger vid handen, att familje- och hembagerierna ha en gynnad ställning gentemot andra företag inom branschen, som med hänsyn till lagens bestämmelser börja sin tillverkning först kl. 5 f. m.

Som förhållandena ingalunda förändrats sedan föregående år och med hänvisning till den av Livsmedelsarbetareförbundet företagna undersökningen, anse vi starka skäl föreligga att frågan ånyo underställes riksdagens prövning.

Med stöd av ovanstående få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning rörande förutsättningarna för genomförande av sådan ändring av lagen om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete, att lagen blir tillämplig på alla bagerier, vilka tillverka bröd för avsalu, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 18 januari 1936.

Evert Frankenberg.

Anders Andersson

i Falkenberg.

Olof Nilsson

i Göteborg.

Sigvard Cruse.

Utredning företagen 1935 av Svenska Livsmedelsarbetareförbundet angående växlingarna av arbetskraft och bagerityper.

Avd. nr	P l a t s	Bagerier med icke främmande arbetskraft anställd		Bagerier med främmande arbetskraft anställd	
		1930	1935	1930	1935
1.	Göteborg	12	18	218	230
2.	Hälsingborg	30	140	60	40
3.	Landskrona				
4.	Lund	—	26	15	9
5.	Malmö	12	85	34	25
6.	Stockholm				
7.	Västerås	4	8	21	22
8.	Sundsvall	20	33	15	9
9.	Norrköping	20	30	76	76
10.	Hässleholm	53	67	17	15
11.	Halmstad	9	10	23	25
12.	Gävle	13	24	33	26
13.	Sundbyberg	2	6	9	9
14.	Eskilstuna	1	3	15	16
15.	Örebro	12	25	42	49
16.	Karlskrona	10	10	24	24
17.	Skövde	19	22	16	18
18.	Hudiksvall	18	40	30	17
19.	Ystad	2	3	9	9
20.	Trälleborg	—	—	20	20
21.	Nyköping	4	7	9	10
22.	Södertälje	2	4	23	18
23.	Uppsala	9	17	25	28
24.	Köping	3	7	12	9
25.	Härnösand	6	11	8	4
26.	Karlstad	12	23	9	7
27.	Strömstad	2	2	3	4
28.	Trollhättan-Vänersborg	21	30	12	14
29.	Östersund	25	35	10	13
30.	Gällivare-Malmberget				
31.	Lysekil	5	10	6	5
32.	Boden	10	14	6	4
33.	Västervik				
34.	Ängelholm				
35.	Enköping	4	6	9	7
36.	Skellefteå				
37.	Bollnäs				
38.	Uddevalla	8	8	8	10
39.	Linköping	—	—	44	54
40.	Falun-Borlänge	52	84	34	16
41.	Söderhamn	11	25	18	12
42.	Umeå	6	13	12	8
43.	Oskarshamn	6	11	7	4
44.	Stockholm	52	75	115	125
45.	Kalmar	27	31	7	9
47.	Norrtälje	5	9	16	12
49.	Borås	1	1	36	44

Avd. nr	P l a t s	Bagerier med icke främ- mande arbetskraft anställd		Bagerier med främmande arbetskraft anställd	
		1930	1935	1930	1935
50.	Kristianstad	27	55	15	17
51.	Visby	1	1	6	6
52.	Mariestad				
54.	Jönköping	3	7	10	11
55.	Ljusne	1	2	2	1
56.	Filipstad	5	5	3	6
57.	Luleå	6	10	20	15
60.	Alingsås	9	17	5	3
61.	Ludvika	9	14	16	12
62.	Kopparberg				
66.	Katrineholm	2	1	4	6
68.	Mjölby	2	3	7	9
72.	Varberg	8	7	9	11
77.	Falköping	8	12	7	5
81.	Tomelilla	1	3	6	5
82.	Krylbo	15	24	20	14
83.	Kristinehamn				
85.	Bengtstors	1	2	3	1
87.	Nybro				
94.	Svalöv	—	—	3	3
97.	Eslöv	7	9	14	11
98.	Karlshamn	10	14	17	9
101.	Skara	6	6	6	9
103.	Värnamo	1	6	8	3
104.	Växiö	18	25	15	18
105.	Motala				
106.	Örnsköldsvik				
107.	Arvika	4	8	10	7
110.	Eksjö				
112.	Kävlinge	5	7	5	6
114.	Arboga	3	4	6	5
118.	Nässjö	4	9	7	3
122.	Hallstahammar				
123.	Vetlanda				
128.	Piteå	5	6	11	8
129.	Ljungby	4	5	7	6
130.	Lidköping	4	5	6	8
131.	Borgholm	1	2	3	2
132.	Ronneby	7	13	12	11
133.	Säffle-Åmål	5	9	2	2
134.	Sollefteå	1	2	10	9
136.	Vimmerby	7	7	2	2
138.	Simrishamn	—	—	4	4
139.	Kungsbacka	2	3	5	5